

[Frede Nielsen.]

stort Flertal for — maaske Enighed om — at tilstræbe en saadan Koordinering, jeg personlig er stærkt Tilhænger af den og tror, der er Mulighed for, at vi kan naa til en saadan Koordinering. Det Forbehold, der blev taget af et Mindretal inden for Kommissionen, skyldes netop det Hensyn, som det ærede Medlem gjorde sig til Talsmand for: at hele dette Tilsynsspørgsmaal burde tages op af en Forsamling, der er betydeligt mere alsidigt sammensat, end den sønderjyske Skolekommission kan siges at være. Men hvis det skal gøres, haster det betydeligt, eftersom den næste Mødeserie i den sønderjyske Skolekommission begynder om et Par Uger.

Der er et specielt Emne, som jeg vil komme med nogle ganske korte Bemærkninger om, nemlig Hjemmeundervisningen i Sønderjylland. Men først et Par almindelige Bemærkninger om Skoleforholdene, som de har udviklet sig i Sønderjylland.

Der er indtraadt en beklagelig Forsinkelse af den midlertidige Ordnings Gennemførelse. Ordningen blev først gennemført som Lov den 12. December, og nu, en Maaned efter, er der kommet et Cirkulære fra Undervisningsministeriet til den sønderjyske Skolekommission. Den midlertidige Ordning udløber den 1. April, og man kommer altsaa først i Gang med den ca. 2 Maaneder før dens Udløb. Det kan ikke nægtes, at der falder et noget ejendommeligt Skær over Ordningen, og jeg advarer ved denne Lejlighed mod enhver Spekulation i, at det skulde være muligt at skyde Tidsfristen ud. Jeg tror, der er stærke Ønsker om, og jeg tror ogsaa, der vil være Flertal for, at den Tidsfrist, der er sat, virkelig bliver overholdt. Som det allerede er sagt tidligere fra denne Talerstol, det er et meget stærkt Ønske i Sønderjylland, at man snarest muligt kommer til en endelig Ordning dernede og faar Fasthed over Skoleforholdene.

I Mellemtiden har Tyskerne saa fortsat med deres Hjemmeundervisning. Denne har været i Gang under beklagelige og betænkelige Former. Jeg retter i og for sig ikke, noget Angreb paa Tyskerne derfor, for man vil ikke kunne sig noget berettiget imod, at de udnytter de Muligheder, der foreligger. Men det forekommer mig, at den Fortolkning, Undervisningsministeriet har givet

Begrebet Hjemmeundervisning, har været baade beklagelig og forkert. Jeg synes, man maa opfatte Begrebet Hjemmeundervisning netop saa snævert, som Ordet giver Udtryk for; der bør for den gælde særdeles snævre Rammer. Begrebet er imidlertid over for det tyske Mindretals Repræsentanter fortolket saadan og ogsaa ført ud i Praksis saadan, at man faktisk kan føre et næsten hvilket som helst Antal Børn over og kalde det Hjemmeundervisning; faktisk er i Sønderjylland Masser af Steder hele Klasser ført over fra den private Skole til det, man nu kalder Hjemmeundervisning, i Graasten f. Eks. et Par Klasser; i Aabenraa har de ført Mellemskolen over, saa at ikke mindre end fire Mellemskoleklasser i Aabenraa faar Hjemmeundervisning. I Aabenraa og flere andre Steder er det tilmed tyske Statsborgere, der virker som Lærere, og indtil nu i hvert Fald har de kunnet benytte det gamle Undervisningsmateriale, de brugte, indtil Skolerne blev standset. Det er altsaa en Tilstand, der nærmest er paradisk.

Jeg beklager i meget høj Grad dette Forhold, som kun kan virke forvirrende og forbitrende dernede, og jeg vil her udtrykke det Ønske, at man paa de Omraader, hvor man nu skal handle i Sønderjylland, handler noget hurtigere. Der slaas meget i Stykker ved at skyde Afgørelserne unødvendig langt ud, og jeg henstiller til den højtærede Undervisningsminister, naar nu Afgørelsen med Hensyn til den endelige Ordning skal træffes efter den sønderjyske Skolekommissions Betænkning, at saa denne Afgørelse maa blive truffet hurtigst muligt, saa der ingen Forsinkelse kommer paa det Omraade.

Horn: Siden jeg sidst havde Ordet, har jeg mødt et lokalt Skoleproblem, som i et Par Aar har vandret mellem Nyborg og Undervisningsministeriet uden at finde nogen Løsning, hvorfor jeg tillader mig at gøre nogle Bemærkninger om det her. Vi sidder i disse Aar i Skolekommissionerne og arbejder med Gennemførelsen af Folkeskoleloven af 1937. Denne Lov, der paa mange Omraader bragte en betydelig Forbedring af Landets Skolevæsen, viser sig at have visse Mangler, ligesom den har vist sig, i hvert Fald for vort Vedkommende, ikke helt at svare til det Frisind, der pas-